

PRZYSPOSOBIENIE (17) *sb n*

Oba o oraz pierwsze e jasne; teksty nie oznaczają -é.

sg *N* przysposobieni(e) (3). ◊ *G* przysposobieniã (9). ◊ *D* przysposobieniu (2). ◊ *A* przysposobieni(e) (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. przysposobić.

1. *Przybranie, wzięcie dziecka za swoje, usynowienie; adoptio Vulg, PolAnt, Cn; adoptatio Mącz, Cn; arrogatio Cn (16) : Adoptatio, Prziłpofobieńie/ Wzięcie za syná/ Też obranie. Mącz [267]a, [267]a.*

a. *O Bogu: przybranie człowieka za dziecko przez łaskę (14) : Kryłtus [...] iełt prawdziwym y przyrodzonym dziedźcem/ á my kroluujemy y łpołu dziedźcami iełtechmy przez przyłpofobieńie/ ktore łię nam przezeń złtało. BibRadz II 120c marg, *6v.*

przysposobienie czyje (1): Ludzki rodzaj nieiednãki/ ále duchowny wlytkim iednãki: bo iednego máią oycã Bogã/ á wlyłcy brãcia łobie rodzeni: [...] z iednego Duchã S. przyłpofobieńia miłościã y zgodã miedzy łobã łpoieni. SkarŻyw 206.

Wyrażenia: »duch przysposobienia« = spiritus adoptionis PolAnt (2): BibRadz Rom 8/15; Pãweł/ Duchem niewoley zowie moc onę y łkutečność Zakonu [...] A zãś moc Ewãgeliey y wiãry zowie duchem wolności y przyłpofobieńia. Grzegłm 56.

»pieczęć przysposobienia« (1): A to dla tego/ iż ná krzćie bierzemy pietzęć przodkiem wlyłtkich grzechow náłzych odpulłtzenia/ potym przyłpofobieńia zã Syny Boże/ á ná ołtãtek dziedźctwã krolełtwã neibiełkiego [!]. KrowObr 46.

»przysposobienie synowskie, synow, za syny« = adoptio filiorum PolAnt, Vulg (3:3:3): KrowObr 46; A nie tylko ony rzeczy/ ale y ci ktorzy máią poczãtki duchã/ to iełt/ my łami w łobie wzdychamy/ oczekawãiąc przyłpofobieńia łynow/ to iełt/ odkupienia ciãłã náłzego. BibRadz Rom 8/23; A iełli teź kiedy ktorym inłszym/ łwiãdectwo iãkie łãłki Bożey y przyłpofobieńia zã łyny BOŻe [pismo łwięte] dáie/ [...] tedy konieczńie nie bes tego to łynã Bożego [...] bes ktorego żaden do Bogã przyść nie może. CzechRozm 210v; SkarŻyw 2; LatHar 390; Abowiem ia łam żadałem odrzuconym być od Chriłtułã zã brãciã moię/ ktorzy łã krewni moi według ciãłã/ ktorzy łã Izraēlczycy/ ktorych iełt przyłpofobieńie łynowłkie/ y chwałã/ y tełtãment/ y zakonu dãnie/ y łłuzbã Boza, y obietnice WujNT Rom 9/4, Rom 8/23, Gal 4/5, Eph 1/5.

2. *Dostosowanie [do czego] (1) :*

Wyrażenie: »przysposobienie duchowne« (1): [lud polski] Nietylko wdźięcznie [patriarchę Józefa, tj. jego dzieje] przyiãł [...] ale, y w łzãty nowe [...] przyodźiãł/ vbrał y ozdobił [tj. poświęcił mu 2 teksty] [...] Piérwłza łpodnia, od onęgo [...] Stãniłłãwã Sokołowłkiego/ Kãnonikã Krãkowlkiego: łzãte mówię łkrytã, niewidocznã, łubtelnã, przyłpofobieńia duchownęgo do łzãty y łukienki onęy Iozephã niewinnęgo GosłCast 4.

Synonim: 1. przywłaszczenie.

Cf PRZYSPOSOBIĆ